

Modul I

Sesija pitanja i odgovora

Cilj današnje sesije

- Cilj je diskusija o pitanjima i zadacima iz Modula I
- Pregled naučenog i podsećanje šta sledi
- Razno

ULOGE U KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA – domaći zadatak iz

Sesije 2

	UDRUŽENJE PROIZVOĐAČA / PROIZVOĐAČI	ZAVOD ZA INTELEKTUALNU SVOJINU	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE	SERTIFIKACIONO TELO (ST)	AKREDITACIONO TELO SRBIJE	OSTALE ZAINTERESOVANE STRANE
ORGANIZOVANJE GRUPE	Nosilac aktivnosti					Mogućnost učešća/ pružanja podrške
IZRADA ELABORATA	Nosilac aktivnosti		Moguće učešće (savetodavci)			Aktivno učešće (konsultanti, PKS, TO...)
PRAVNA ZAŠTITA OGP	Podnosi prijavu	Vodi upravni postupak i donosi Rešenje	Daje mišljenje Zavodu za intelektualnu svojinu			Mogućnost učešća u javnoj diskusiji
PLAN KONTROLE	Nosilac aktivnosti		Odobrava plan kontrole	Učestvuje u izradi plana kontrole sa proizvođačem	Preispituje Plan kontrole tokom ocenjivanja ST	Moguće učešće
KONTROLA KVALITETA I POSEBNIH SVOJSTAVA	Samokontrola, Interna kontrola i ugovaranje ST, koordinacija		Ovlašćuje ST i vrši nadzor nad radom ST	Eksterna kontrola i sertifikacija	Akredituje sertifikaciono telo	Moguće učešće
DOBIJANJE STATUSA OVLAŠĆENOG KORISNIKA	Podnosilac prijave	Vodi upravni postupak i donosi Rešenje				
PROIZVODNJA I KONTROLA	Nosilac aktivnosti		Upravlja šemom sertifikacije i izmenama	Učestvuje u kontroli	Nadzor nad radom ST	
STALNO UNAPREĐENJE	Nosilac aktivnosti		Aktivno učešće kao vlasnik šeme sertifikacije	Učešće kroz aktivnost kontrole	Učešće kroz aktivnost akreditacije	Poželjno učešće

Vaša pitanja i komentari

Izrada Elaborata/Specifikacije:

- **Aktivno uključiti proizvođače** nego teoretičare (konsultanti/profesori)
 - **Savetodavci** bi trebalo da uzmu aktivno učešće
 - Ministarstvo **treba da radi na pravilnicima** koji će omogućiti efektiniju proizvodnju i smanjiti troškove –derogacija, kao što se desilo za mesne preradivine
 - učešće treba da uzmu i sertifikaciono telo i ATS - smernice za sastavljanje elaborata, konsultacija ili davanje mišljenja
- **zbog nepristrasnosti** sertifikaciono telo ne bi trebalo da učestvuje u izradi elaborata, tj. njegov deo koji se bavi sertifikacijom.
 - Zbog toga **treba da postoje konsultanti-savetodavci** koji mogu da obavljaju ove poslove
 - **U izradi su i pravilnici za voće i povrće**

Vaša pitanja i komentari

Kontrole i sertifikacija

- Učešće akreditacionog i sertifikacionog tela - poskupljuje cenu proizvoda i košta proizvođača
 - potrebno je uvesti internu kontrolu kojom skupšina proizvođača može da isključi proizvođača koji ne poštuje proces
 - u procesu interne kontrole mogla da učestvuje i MPŠV (kod kontrole procesa proizvodnje, proizvođača ne udruženja).
- **Sertifikacija GI proizvoda je međunarodno priznat sistem** koji je usaglašen sa regulativom EU
 - Postoje i drugi sistemi koji su participativni, ali je ovaj usvojen za GI prehrambene proizvode. **Modul za neprehrambene proizvode će govoriti o tome**
 - Ministarstvo ne učestvuje direktno u kontroli, ali ono **vrši nadzor nad sistemom sertifikacije**. U internoj kontroli može da pomogne preko savetodavaca
 -

Vaša pitanja i komentari

Mogući podsticaji za veće uključivanje

- veoma komplikovan i dugotrajan proces, izuzetno zahtevan za proizvođača (vremenski i materijalno) što je **glavni razlog** za odustajanje od procesa u samom startu.
 - **Promocija od strane trgovinskih lanaca** i veća pomoć od strane države povećalo broj kvalitetnih proizvoda
- Procesi zaštite **moгу da traju i nekoliko godina** – izazov održati energiju i motivaciju
 - Sve veće interesovanje velikih igrača i trgovinskih lanaca (Nectar)

Vaša pitanja i komentari

Pojednostavljenje procesa/podsticaj

- Da li je moguće naći formu u kojoj bi se priznao ceo ili veći deo procesa dobijanja statusa ovlašćenog korisnika?
 - MPŠV treba da **ima veću ulogu i u organizovanju grupe** kroz ciljane podsticajne mere
 - U ovom trenutku **ima veoma malo obučenih savetodavaca u PSSS** koji za pomoć i animiranje proizvođača
 - **MPVŠ pravna zaštita upotrebe zaštićenog imena** porekla/oznake porekla, tj. zaštitu od neovlašćenog korišćenja.
- **Ovlašćeni korisnik ne postoji u regulativama EU**, sertifikat je osnovno merilo prava korišćenja oznake
 - MPŠV ima podsticajne mere za sertifikaciju
 - **GI akademija i saradnja sa obučenim konsultantima**
 - Obuke inspektora (Twinning projekat)

Vaša pitanja i komentari

Uključivanje drugih zainteresovanih strana

- **U proizvodnji** – uključiti naučne institucije ili tehnologe koji mogu doprineti efikasnijoj ili efektivnijoj proizvodnji u okviru nekog tehnološkog procesa prerade
 - **U kontroli** - društvo za zaštitu potrošača
 - Uključivanje konsultanata sertifikacione kuće, proizvođača, lanaca prodaje (anketiranje potrošača)
- Svakom proizvodu treba pristupiti na poseban način i **uraditi detaljnu analizu zainteresovanih strana**, i fasilitirati proces izrade sa najboljim rezultatom

Domaći zadatak sa druge sesije

Leskovački ajvar i
Oblačinka iz Oblačine

FOKUS NA ZAHTEV

OBLAČINKA

- Ako se zahtev odnosi na sortu/varijetet onda ne idemo u širinu sa metodama kontrole koje nemaju uticaj na zahtev (npr. GPS lokacijom, hemijskom analizom zemljišta, agrotehničkim merama).

LESKOVAČKI AJVAR

- Tokom „istrage“ i analize uzroka neusaglašenosti treba se fokusirati na aktivnosti koje mogu biti uzrok ne ispunjavanja zahteva (npr. nedovoljna/nedovoljno efektivna obuka proizvođača/internog kontrolora), i odmah sklanjati fokus sa aktivnosti koje nemaju direktan i/ili veliki uticaj (npr. laboratorijske analize zemljišta).

JEDAN ZAHTEV se može kontrolisati na više načina

- mogu da budu različiti predmeti kontrolisanja (dokumentacija, plod, stablo ...)

PRECIZNO DEFINISATI SVE AKTIVNOSTI (NAROČITO KO? ŠTA? KADA? KAKO?)

- **KO?** Izbegavati navod npr. svi u lancu će kontrolisati

Učestalost kontrola i sankcije

Učestalost

Ne treba iste zasade kontrolisati svake godine (osim ukoliko nije bilo izmena)

Sankcije

- Za jedan zahtev najčešće je potrebno definisati različite sankcije u zavisnosti od situacije na terenu.
- **SANKCIJE** ćemo lakše definisati ako ih shvatamo kao **POSLEDICE i MERE** koje treba da spreče **UZROK**.
- **Ako nije efektivna interna kontrola** onda uzorak sertifikaciog tela treba da bude veći i obrnuto.
- Kada se suspenduje lot ili više lotova moramo da proverimo da li je došlo do mešanja i **precizno definisati količinu i lotove koji se suspenduju.**

Vratimo proizvode proizvođačima

Leskovačko roštilj meso

- Specificirati koja je životinja u pitanju
 - **Granulacija nije jasna**
 - Procenat soli prelazi dozvoljeno
 - **Ne sme biti aditiva**
 - Napomena da **se mora zamrznuti** ako se ne dodaju aditivi
 - **Dobra proizvođačka praksa**
- **Opterećenje hemijskim analizama**
 - Nedovoljno definisani i precizni opisi i detalji
 - **Provera sa malim/velikim proizvođačima** (proces proizvodnje)

Postavite nam pitanje!

www.menti.com

Code 78 73 7